

పాతికేళ్ళ వయసున్న బెంగాలీ అమ్మడు మాకు ఆఫీసులో హిందీ పాఠాలు చెప్పడానికి వచ్చింది. ఒకరోజు నేను వ్రాసిన పది వాక్యాలు దిద్ది, లైనుకు రెండు తప్పులు చూపించి నన్ను గట్టిగా దులిపేసింది.

“భూమి స్త్రీ లింగం, ఆకాశం పుల్లిలింగం, కాగితం పుల్లిలింగం, కలం స్త్రీ లింగం, పాలు పుల్లిలింగం, చాయ్ (టీ) స్త్రీ లింగం. ప్రతి నామవాచకమూ ఏ లింగమో తెలియకుండా వాక్యంలో ఉపయోగిస్తే క్రియా రూపం తప్పయి వాక్యం వెడిపోతుంది” అని కళ్ళు వింతగా తిప్పతూ భయం పెట్టేసింది. ఎంచక్కా తెనుగు భాషలో ఈ బాధ లేదు కదా! చాయ్, కాఫీ, రాయ్, రప్పా, అగ్గి పెట్టె, సబ్బుబిళ్ళా అన్నిటిని ఒకే విధంగా గౌరవించ వచ్చు అనుకున్నాను మనసులో.

ఆ సాయంత్రం ఇంటికి వచ్చాను. నా టేబుల్ మీద ఒక కార్డు వుంది. “అన్నీ సీరియస్ కథలే వ్రాయకపోతే కాస్త తేలిక కథలు వ్రాయకూడదా మాస్టారూ!” అని ముగించిన ఉత్తరంలో చివర “మీ అభిమాని - రత్నం” అని క్లుప్తంగా వుంది. నాకు వేడి లీ తెస్తూ నా భార్య రేవతి “మీ అభిమానుల్లో రత్నాలూ, మాణిక్యాలు వున్నట్లు నాకు తెలియదే మేస్టారూ” అని ఎదురైంది. కార్డు ఎక్కడ నుండి వచ్చిందో అని చూశాను. మా డింబునుండే. తేలికగా నవ్వి “నేను మా ఊరి హైస్కూల్లో ఒక ఏడాది చీవరుగా వెంగబెట్టాను. రత్నం అంటే రత్నాకర్రావుగాడు. నా శిష్యుడు. వాడికి నేనంటే వెలి అభిమానం” అన్నాను. రేవతి నా మాల వమ్మిందో లేదో నాకు తెలియదు కానీ అప్పుడు నాకు స్తురించింది - తెనుగువాళ్ళు పెట్టుకునే పేర్లు కూడా కొన్ని ఏ లింగమో చెప్పకుండా తికమక పెడతాయని! పైడి తల్లి, నాయుడమ్మ, రత్నం ఇలాంటివే.

ఆ తరువాత ఏదో ఆఫీసు పని మీద మద్రాసులో రెండు రోజులూ, బొంబాయిలో మూడు రోజులూ వుండి హైదరాబాద్ వచ్చాను. మద్రాసులో ఒక రోజు సీటీ బస్సు ఎక్కి బస్సుకి ఎడమ వైపు వరుసలోని ఒక సీట్లో కూర్చున్నాను. నా వెనక వరుసలో ఒక మహిళ నన్ను ఎంతగా చూసింది. ఇంతలో కుడి వేపు వరుసలో కూర్చున్న ఒక పెద్దమనిషి అచ్చ తెలుగులో “మద్రాసుకి కొత్తవారులా వున్నారు. ఇటురండి. ఆ సీట్లు ఆడవారికి ప్రత్యేకం” అన్నాడు. ఈ అనుభవంలో నేను బొంబాయి వెళ్ళి సీటీ బస్సు ఎక్కినప్పుడు కాస్త సందేహించి నిలబడ్డాను. “దారి కట్టుగా నిలబడడం చేనికి - అక్కడ సీటు కాళీగా వుంది కూర్చోరాదూ” అన్నాడు కండక్టరు హిందీలో ఎసుగా. ఆ కాళీ సీటు ప్రక్కనున్న స్త్రీని చూస్తూ చిక్కుచిక్కుమని సందేహిస్తూ కూర్చున్నాను. ఆమె స్నేహ పూర్వకంగా “మీది హైదరాబాద్ అనుకుంటాను. ఇక్కడ స్త్రీలకు ప్రత్యే

వందే మాతరం



కంగా సీట్లు లేవు” అని నా సందేహాన్ని అర్థం చేసుకొని నెమ్మదిగా చెప్పింది. ఆమెకు కృతజ్ఞత చెప్పకుంటూ ‘సెన్ ఈజ్ జిగ్రాఫికల్’ అన్న బెర్ట్రాండ్ రస్సెల్ వాక్యం జ్ఞాపకం చేసుకున్నాను. ఎందుకంటే హైదరాబాద్లో నేను పాఠపాఠులైనా మొదటి ఐదు వరుసల్లో కూర్చుని ఎరగను. కాసిత పరాకుపడి కాళీగా వుందని కూర్చుంటే ఏ కాలేజీ అమ్మాయి తరువాత నిలబెట్టి క్లాసు తీసుకుంటుంది. లేదా ఏ ఇన్ స్పెక్టర్ వచ్చి బస్సు దింపి ఫైన్ కట్టిస్తాడు.

ఇలా వుండగా మొన్న ఆటోల స్ట్రైక్ రోజునే నా మరదలు రాకరాక భాగ్యనగరం మాస్టానని వచ్చింది. నేనూ, రేవతి సీటీ బస్సు ఎక్కించి నాంపల్లి నుండి ఇంటికి తీసుకుని వస్తున్నాం. బస్సు రద్దీగా వున్నా లేడిస్ సీట్లున్న ఒక వరుసలో కిటికీ దగ్గర ఒక శాశ్రీ మూత్రమే తలనిండా పూలు ముడుచుకుని కూర్చుంది. ప్రక్కన

రెండు సీట్లు కాళీగా వున్నాయి. వెంటనే రేవతిని, మరదల్ని కూర్చోమని అన్నాను. వాళ్ళు కూర్చోబోయి సందేహించి ముసి ముసి నవ్వులతో నిలుచుండి పోయారు. నాకు చిరాకు వేసింది. పోనీ ఇంకెవ్వరూ కూడా కూర్చోరెండుకూ అన్న అనుమానంతో అటు నిశితంగా చూశాను. సీటులో కూర్చున్న శాశ్రీ స్త్రీని తగా సిగరెట్ తాగుతున్నాది (డు). అప్పడర్థమైంది ఆడా మగా కూడా ఆ వ్యక్తిని ఎందుకు అంతగా గౌరవిస్తున్నారో. హిందీ పాఠం గుర్తుకు వచ్చింది. ఆర్.టి.సి. నియమావళిలో ఈ శాశ్రీ ఏ వర్గానికి చెందుతుందో మరి! “చూడవలసిన వింతల్లో ఒకటి నా వెల్లెలు మొదటి రోజే చూసేసింది” అన్నది రేవతి బస్సు దిగుతూ నా చెవిలో.

ఈ బహుమతి పొందిన రచనంలో మీరు వచ్చిన మినీకథ వివరాలు దిగువ యిచ్చిన కూపన్లో నింపి, పోస్టుకార్డుపై అంటించి మా కార్యాలయానికి పంపండి.

ఈ సంచికలో నాకు వచ్చిన మినీకథ.....

రచయిత/రచయి తి.....

నేజీ నంబరు: -----

—ఎడిటర్